

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom

za celo leto 3 gld. — kr.

„ pol leta 1 „ 60 „

„ četrt leta — „ 80 „

Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminarju (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Pesamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisno en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Čestitim bralcem in prijateljem „Slov. Gospo-
darja“ naznanjamo, da se bo početkom drugega
polletja listu prilagala dvojna priloga, namreč a) $\frac{1}{2}$
pole obsegajoča „Cerkvena priloga“ in b) $\frac{1}{2}$ pole ob-
segajoča „Gospodarstvena priloga“, vsak mesenc po
2krat. Cena listu ostane dosedanja, namreč 80 kr.
do 30. sept. in 1 fl. 60 kr. do 31. dec. 1879. „Slov.
Gospodar“ je torej najcenejši list na Slovenskem,
in pri nas vernemu kmetskemu ljudstvu najprimer-
nejši. Vabimo na obilno naročitev! Prihodnja šte-
vilka se pošlje vsem došedanjim prejemnikom, sledeča
pa le naročnikom.

Opravištvu.

Slovenci smo zmagali na Štajerskem.

Dolgo pomnili bomo Slovenci štajerski den
2. julija, god obiskovanja blažene Marije. Zma-
gali smo v kmetskih skupinah povsod. Podrli smo
nasprotnike v kljub silnej borbi tudi v mariborskem-
slov. bistrškem, slov. graškem in mahrenberškem
okraju. Veselje in navdušenost slovenskih volilcev
tukaj se ne da popisati. Poparjenost in jeza li-
beralnih nemčurjev, inace Posseggovcev, je veli-
kanska. Ta mož je zvest ostal svojej dosedanjej
osodi in je 6. krat propal v vseh okrajih, celó v
konjiškem okraju, na kateri se je najbolj zanašal.

Slovenski kandidat visokoblagorodni g. baron
Goedel dobil je v Mariboru pod predsedništvom
volilnej komisiji č. g. župnika Matije Fideršeka
115 glasov, Possegg samo 64. To je grozovensk
propad za nemčurje, sijajna zmaga za Slovence
in nov dokaz, kako vrlo se je tukaj narodna za-
vest ukrepila in kako razumno, spretno in vstrajno
se je v mariborskem-slov.-bistrškem okraju agiti-
ralo. V konjiškem okraju dalo je baronu Goedelnu
svoj glas 31 mož, Possegg pa 27 in v slov.
graškem baronu Goedelnu 42, Possegg 20 tako,
da je baron Goedel bil izvoljen s 188. glasi.

Dalje smo zmagali Slovenci v Ptuj, Ljuto-
meru in Rogacu; v Ljutomeru je dobil g. Herman
64 glasov, Hempel 3, v Ptuj od 212 glasov 210.
Živili vrli volilci!

Tretji slovenski kandidat g. dr. Vošnjak bil
je pa povsod izvoljen enoglasno. Slava volilcem!
Živili slovenski volilci, živili slovenski poslanci:
g. baron Goedel, g. Herman, g. dr. Vošnjak!

Slovenski Gospodar svojim bralcem in pri- jateljem!

Denešnja številka 27. ima za prilogo $\frac{1}{2}$ tis-
kane pole. Imenujemo jo: Cerkvena priloga.
Jeni namen je: verske svetinje katoliških Sloven-
cev braniti in zagovarjati, kder je ta list razšir-
jen. Cerkvena priloga se bo listu dodajala na
mesenc po 2krat. Izdajatelj je kakor lista tako tudi
priloge naše katoliško tiskovno društvo Lavantin-
ske škofije. Upa s tem nadomestiti nekoliko znane
Slomšekove „Drobtince“. Zapopadek ali tvarina
v prilogi obravnovana bo prilično jednaka. Bode
se moglo reči, da naša priloga hoče čestitim bral-
cem biti obnovljene „Drobtince“ pa v drugej obliki.
Prosimo torej tudi, naj se nam pošilja gradiva, če
ga kdo v naši škofiji kaj ima uže spisanega.
Hvaležno bomo dopise in spise sprejemali in
kolikor mogoče točno vsem ustrezali. Tudi dopisi
o raznih cerkvenih svečanostih, ki se v glavnem
listu zavolj tesnobe prostora pogosto morajo od-
ložiti ali celó opustiti, se bodo dobro porabili.
Jednako všeč nam bodo poročila o bratovščinah,
cerkvenih stavbah itd. Sploh vse, kar bi katoliškega
Slovence, posebno v naši škofiji, zanimati
moglo in moralo, to bo našlo prostora. Cerkvene
umetnosti, pota božja, popisi starih in novih cer-
kev, kupel itd., vse se da porabiti. Rado se bo
oziralo na sv. misijone, domače in vnanje, na kr-
ščansko odgojo otrok! Beseda bode povsod in
vselej priprosta, lehkoumevna, namen čast božja
in zveličanje duš! Upamo, da bo tako namen tis-
kovnega društva močno pospeševan in požrtvoval-
nost blagih udov pa tudi slavnih odbornikov rodila
obilo sadu!

Prihodnja številka 28. „Slov. Gospodarja“
bo imela tudi prilogo, to pa „Gospodarstveno pri-
logo“. Izhajala bo tudi po 2krat na mesenc. Pri-

lagati jo pa daje slavna kmetijska družba štajerska. Ona želi tako ustreči željam, koje so nekatere jenih podružnic na slov. Štajerskem izrekle, naj skuša tudi med Slovence širiti gospodarske nauke in skušnje, naj si omisli sredstvo ali glasilo svojega delovanja za slovensko kmetisko ljudstvo na Štajerskem, ker nemški pisani „Landbote“ temu namenu pri nas vsestranski in uspešno ustrezati ne more! Najbolj zahtevala je to podružnica Terboveljska, Brežiška, Vranska itd. Lepa hvala dotičnim gospodom. Omenjena želja izrekla se je v obnem zboru letos mesenca marca. Pri tej priliki se je upozorilo na „Slov. Gospodarja“, kot list, ki je na slovenskem Štajerskem med kmeti najbolj razširjen. Izvrševanje so zborniki izročili odboru v Gradcu. Pred nekim časom je odbor stopil v dogovor z odborom katoliškega tiskovnega društva v Mariboru. Kmalu bili so dogovori dokončani, porazumljenje dognano in nagodba sklenjena, da prilaga slavna kmetijska družba štajerska „Slov. Gospodarju“ imenovano „Gospodarstveno prilogo“ proti primernej nagradi. Nekaj iztisov „Gospodarstvene priloge“ prejemale bo slavna družba ter jih določila svojim udom na slovenskem Štajerskem! Tako dobi „Slov. Gospodar“ novo prilogo, jako zaželeno njemu pa tudi kmetiskim svojim bralcem, ki so gospodarskega poduka v obliki krajših lahko umevno pisanih sestavkov potrebni, kakor riba vode.

Tako je storil naš „Slov. Gospodar“ velik korak naprej! List dobi 2 jako potrebni in veljavni, prekoristni prilogi, a cena mu ostane nespreminjena; 3 fl. za celo leto, 1.60 kr. za pol leta, 80 kr. za četrt leta. Gotovo najcenejši list na Slovenskem! Sedaj ima okoli 2000 naročnikov. Omenjeni napredek ga stori vrednega, da mu naročnikov število poskoči do 3000! Bogu pa, ki je naš trud toliko blagoslovil, bodi vsa čast in hvala!

Gospodarske stvari.

Zimska grahorica.

M. Med rastlinami, ki pred drugimi kot živinska krma služijo, se v novejšem času zimska grahorica (Vicia) iz več uzrokov priporoča. Pravi, da ni nobena druga krma tako sposobna, ravno ob onem času, ko navadno druge krme naj večkrat in najbolj primanjkuje, kot nadomestek druge krme služiti, pa tudi se ne da skoraj nobena druga krminska rastlina v tako različnih vremenskih in poljskih razmerah z enako dobrim uspehom sejati in pridelovati. Čas, ko primanjkanje krme najrajše in najhujše pritisne, je navadno sred poletja o najhujši vročini, še bolj pa spomladi, kedar so zimski zakladi sena in slame skoraj že večidel pošli, zelene klaje pa tudi še ni. Turšica za krmo, rudeča detelja, rž za krmo in sploh vsake sorte fure še ni. Tu zimska grahorica predobro pomaga. Doma je iz visoko v severu

ležeče Skocije, je tudi najhujše zime vajena in more se pa tudi kakor navadna grahorica spomladi in poleti sejati in zato pa še bujnejše raste ko ta. Kar se zemlje tiče, se zimska grahorica povsodi tam more sejati, kjer navadna, in sicer z istim uspehom, kakor ta. Ker spada njena največja rast v mesece avgust oziroma april in maj, more se toraj brez pomisla tudi še v lahki zemlji sejati, kder poletna grahorica zaradi prevelike suše več ne stori.

Njiva se pripravlja, kakor za navadno poletno grahorico, sme pa bolj grudasta biti, ker jo grude varujejo, da po zimi ne pozebe. Zemlja mora biti v močnem dobrem stanju. Za pridelovanje krme je sploh pol gnoja plitvo podoranega ali pa po sejanju po vrhu raztrošenega na velik hasek. Kdor si pa hoče zrnja pridelati, ta ne sme gnojiti, ker rastlina že močna v zimo pride in drugače pozebe. Najkesneje se seje v prvi polovici meseca septembra, če le mogoče še meseca avgusta. Kdor ne more ali noče rano sejati, ta naj zimske grahorice rajši ne seje. Med grahorično seme se mora nekoliko rži pomešati, da se more okoli krepkih rženih bilk ovijati in poprijemati, drugače poleže in od spodaj žolta postane, potem gnije in živina nje ne mara več. Najbolj se ji prileže tako imenovana grmičasta ali obraščena rž, da se z njo pomeša. Na hektaro se jemlje za zeleno klajo 140—160 kilo graborice in 36—44 kilo rži; za pridelek zrnja pa 120—140 kilov graborice in 60—70 kilov rži, kakor je pač zemlja močnejša ali slabejša in to koršen je čas posejave. Najbolj kaže, da se grahorica seje po vrsti, rž pa po širokem. Po zimi gre grahorica vsaj na videž nekoliko nazaj, če je tudi jesen njivo lepo pokrivala. Postane nekoliko medle barve celo rujave in le če se dobro in na tanko pogleda, se vidi, da je mnogo še tudi bolj slabih rastlinic na njivi. Brž pa, ko začne spomladi trpežno toplo prihajati, se začnejo male rastlinice čudno kako močno razraščati in kmalo je cela njiva lepo zelena, pokrita prek in prek z gosto grahorico. Zelena krma se začinja ravno spomladi, kositi 8—14 dni predno je rudeča detelja za košnjo, in še vedno nekoliko dni pred rženo furo. Kositi se pa mora začeti prav rano, brž ko je grahorica za črevelj visoka, še predno rž v kolence začne iti. Grahorica tako naglo raste, da če se prepozno začne kositev, zadnja grahorica že poleže predno vrsta kositve do nje pride. Najprej pokošena grahorica še enkrat požene in daje še eno košnjo zelene krme ali pa srednji pridelek zrnja, če se pusti, da zazori. Zrnje zimske grahorice dozori ravno ob času, ob katerem rž dozori, žetev poletne grahorice, ker je steblovje daljše in ker je cela njiva z gosto zraščeno odejo pokrita. Da zrnje preveč ne izpada, se ne sme čakati z žetvijo tako dolgo, da je prezrela pa tudi v veliki suši ne kaže žeti, ampak o rosi in sploh če je vlažno vreme. Pridelek na krmi in zrnju je precej mnogo obilnejši od onega poletne grahorice.